

LIETUVOS RESPUBLIKOS IR ŠVENTOJO SOSTO

SUTARTIS

DĖL BENDRADARBIAVIMO ŠVIETIMO IR KULTŪROS SRITYJE

Lietuvos Respublika ir Šventasis Sostas (toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis); siekdamos reglamentuoti santykius tarp Katalikų Bažnyčios ir Lietuvos Respublikos švietimo ir kultūros srityje;

Lietuvos Respublika, vadovaudamasi savo Konstitucija, ir Šventasis Sostas, vadovaudamasis Antrojo Vatikano Susirinkimo dokumentais, ypač *Gravissimum educationis* deklaracija, taip pat Kanonų teisės normomis;

remdamosi tarptautinės bendrijos pripažintu ir skelbiamu sąžinės ir religijos laisvės principu;

atsižvelgdamos į svarbų moralinį, kultūrinį ir istorinį Katalikų Bažnyčios indėlį į Tautos gyvenimą;

konstatuodamos, kad Lietuvoje katalikai sudaro gausiausią bendriją iš valstybės pripažintų tradicinių religinių bendrijų Lietuvoje,

s u s i t a r è:

1 straipsnis

1. Lietuvos Respublika, vadovaudamasi religijos laisvės principu ir pripažindama prigimtine tėvų teisę suteikti vaikams religinį auklėjimą, visose valstybinėse ir savivaldybių bendrojo lavinimo įstaigose katalikų tikybos mokymui sudaro tokias pat sąlygas kaip ir kitų mokomųjų dalykų mokymui.

2. Valstybinėse arba savivaldybių ikimokyklinio ugdymo įstaigose tėvų ar globėjų pageidavimu sudaromos sąlygos katalikiškam ugdymui.

3. Pagarbą religiniams įsitikinimams, simboliams ir vertybėms privalu užtikrinti visose švietimo ir studijų institucijose.

2 straipsnis

1. Gerbiant sąžinės laisvę, kiekvienam garantuojama teisė laisvai pasirinkti tikybos ar etikos kursą kaip privalomo dorinio ugdymo dalyką. Toks pasirinkimas neturi būti pagrindas diskriminacijai.

2. Lankančių mokyklą moksleivių iki Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyto amžiaus teisė rinktis tikybos ar etikos kursą priklauso jų tėvams ar globėjams. Moksleiviai, sulaukę Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyto amžiaus, turi teisę savarankiškai apsispręsti dėl tikybos mokymosi.

3. Valstybės ar savivaldybių globojamiems moksleiviams užtikrinama teisė mokytis katalikų tikybos, jei katalikybė yra jų šeimoje ar giminėje išpažįstama religija.

3 straipsnis

1. Katalikų tikybos mokytojo kvalifikacija suteikiama Lietuvos Respublikos teisės aktu nustatyta tvarka, atsižvelgiant į Lietuvos Vyskupų Konferencijos nustatytas normas.

2. Katalikų tikybos mokytojai privalo turėti raštišką vietinio vyskupo siuntimą (*missio canonica*) mokyti tikybos. Šis siuntimas yra būtina tikybos mokytojo kvalifikacinių reikalavimų dalis. Nuo siuntimo panaikinimo momento mokytojas praranda teisę mokyti katalikų tikybos.

Informavimo apie siuntimo netekimą procedūrą Lietuvos Respublikos įgaliota institucija ir Lietuvos Vyskupų konferencija nustato atskiru susitarimu.

3. Katalikų tikybos mokytojai valstybinėse arba savivaldybių mokyklose turi tokias pačias teises ir pareigas kaip ir kitų dalykų mokytojai.

4 straipsnis

1. Švietimo įstaigose, kur mokoma katalikų tikybos kaip dorinio ugdymo dalyko, katalikų tikybos mokytojams ir moksleiviams suteikiamos tokios pat galimybės kaip ir kitiems mokomųjų dalykų mokytojams ir moksleiviams vystyti užklasinę veiklą, naudojantis šių įstaigų patalpomis ir ištekliais.

2. Lietuvos Respublika, vertindama Katalikų Bažnyčios indėlį į jaunimo ugdymą, remia katalikiškų jaunimo organizacijų veiklą, suteikdama vienodas galimybes, kaip ir kitoms Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotoms jaunimo visuomeninėms organizacijoms, naudotis valstybinių arba savivaldybių švietimo įstaigų patalpomis ir ištekliais.

5 straipsnis

Pagal susitarimą su mokymo institucijos vadovybe Katalikų Bažnyčia gali organizuoti kursus ir užsiimti dvasiniu-religiniu lavinimu universitetuose ir kitose aukštojo mokslo institucijose.

6 straipsnis

1. Katalikų tikybos mokymo programų, vadovėlių ir kitos didaktinės medžiagos švietimo įstaigoms rengimą organizuoja Lietuvos Vyskupų Konferencija, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija. Parengtus vadovėlius tvirtina vartojimui Lietuvos Vyskupų Konferencija ir Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.

2. Katalikų tikybos vadovėlių rengimas ir leidyba finansuojami pagal bendrą Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos nustatytą tvarką, bendradarbiaujant su Lietuvos Vyskupų Konferencija.

7 straipsnis

1. Susitariančiųjų Šalių įgalios institucijos pagal savo kompetenciją užtikrina, kad katalikų tikybos mokymo turinys ir metodai atitiktų Katalikų Bažnyčios ir Lietuvos Respublikos nustatytus reikalavimus.

2. Katalikų tikybos mokytojo atestacija ir darbo priežiūra vykdoma Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, kartu dalyvaujant Lietuvos Vyskupų Konferencijos atstovams.

8 straipsnis

Katalikų Bažnyčia turi teisę steigti įvairių tipų ir pakopų švietimo įstaigas ar būti viena iš jų steigėjų. Tokios institucijos kuriamos gavus raštišką kompetentingos Katalikų Bažnyčios vadovybės leidimą ir remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais. Šiose institucijose ugdoma pagal katalikišką doktriną, o bendrojo lavinimo dalykų mokoma pagal Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos patvirtintą programą.

9 straipsnis

1. Valstybinėms ar savivaldybių švietimo įstaigoms, įsteigtoms kartu su Katalikų Bažnyčia, ir nevalstybinių bei nesavivaldybių katalikiškų švietimo įstaigų valstybinio standarto išsilavinimą

suteikiančioms programoms finansuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atitinkamai skiriamos biudžeto lėšos tiek, kiek to paties tipo ar pakopos valstybės ar savivaldybių švietimo įstaigoms.

2. Nevalstybinių katalikiškų švietimo įstaigų papildomas programas finansuoja steigėjas.

10 straipsnis

1. Susitariančiosios Šalys pripažįsta viena kitos aukštojo mokslo sistemų diplomus ir kvalifikacinius laipsnius.

2. Įgaliotos Susitariančiųjų Šalių institucijos keičiasi informacija kvalifikacijų pripažinimo srityje.

3. Lietuvos Respublika pripažįsta Teologijos fakulteto, veikusio 1940-1991 metais Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje, išduotus diplomus ir suteiktus kvalifikacinius laipsnius.

4. Lietuvos Respublika, skirdama subsidijas valstybinėms aukštesniosioms ir aukštosioms mokykloms (įskaitant universitetus), skiria jas ir toms, kurios rengia katalikų tikybos mokytojus, taip pat *valstybinėms* aukštosioms mokykloms, kuriose yra įsikūrę katalikų teologijos fakultetai, religijos studijų centrai ar katedros.

11 straipsnis

1. Kompetentinga Katalikų Bažnyčios vadovybė gali įkurti diecezes ir tarpdiecezes seminarias dvasiniam bei intelektualiniam kandidatų paruošimui kunigybei. Seminarijų suteikiami aukštojo mokslo diplomai pripažįstami Lietuvoje, jei studijų lygis atitinka nustatytus aukštojo mokslo kvalifikacinius reikalavimus.

2. Seminarijų dėstytojai ir studentai turi tokias pačias teises ir pareigas, kaip ir kitų atitinkamos pakopos švietimo institucijų dėstytojai ir studentai.

3. Lietuvos Respublika remia katalikiškas seminarias. Konkretus paramos dydis nustatomas atskiru Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos susitarimu.

12 straipsnis

1. Remdamasi piliečių teise į informacijos laisvę, Katalikų Bažnyčia turi teisę naudotis visuomeninėmis žiniasklaidos priemonėmis. Katalikiškos radijo ir televizijos programos transliuojamos pagal atskirą Lietuvos Vyskupų Konferencijos ir Lietuvos Respublikos įgaliotos institucijos susitarimą.

2. Katalikų Bažnyčia, remdamasi Kanonų teise ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, turi teisę steigti ir valdyti savo žiniasklaidos priemonių tinklą.

3. Gerbdamos religijos laisvės principą, Lietuvos Respublika ir Katalikų Bažnyčia bendradarbiauja, siekdamos žiniasklaidoje ir viešame gyvenime užtikrinti pagarbą religiniams įsitikinimams ir nuostatoms, taip pat etinėms bei religinėms vertybėms, religiniams simboliams bei sakraliniams objektams.

13 straipsnis

1. Kultūrinis ir istorinis Katalikų Bažnyčios palikimas yra svarbi nacionalinio paveldo dalis, todėl Katalikų Bažnyčia ir Lietuvos Respublika ir toliau bendradarbiaus, kad išsaugotų šį paveldą.

2. Katalikų Bažnyčios archyvai, kurie buvo neteisėtai nusavinti laikotarpiu tarp 1940 metų birželio 15 dienos iki 1990 metų kovo 11 dienos, esantys valstybei priklausančiuose archyvuose,

paliekami dabartinėse jų saugojimo vietose. Katalikų Bažnyčios įgaliotiems atstovams suteikiama teisė laisvai naudotis, tyrinėti ir skelbti šių archyvų medžiagą nemokamai.

3. Minėtų archyvų tvarkymo ir saugojimo sąlygas bei informacijos apie turimus dokumentus pateikimo tvarką apibrėžia atskira sutartis tarp Lietuvos Vyskupų Konferencijos ir Lietuvos Respublikos įgaliotos institucijos.

4. Lietuvos Vyskupų Konferencija ir Lietuvos Respublikos įgaliota institucija sudarys dvišalę nuolatinę komisiją, kuri:

- nustatys Katalikų Bažnyčios kilnojamųjų ir nekilnojamųjų kultūros vertybių, neteisėtai nusavintų nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d., ateities statusą, atsižvelgiant į jų religinę vertę;

- parengs kilnojamųjų ir nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašus pilnam jų konservavimo ir restauravimo darbų valstybės finansavimui gauti;

- parengs ir periodiškai patikslins kilnojamųjų ir nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašus prioritetine tvarka valstybės paramai gauti.

5. Katalikų Bažnyčia, siekdama, kad jos kultūros paveldas ir toliau būtų prieinamas visuomenei, užtikrina suinteresuotiems asmenims galimybę domėtis juo ir jį tyrinėti.

14 straipsnis

Ateityje kilus nesutarimams aiškinant ar vykdant šią Sutartį, Susitariančiosios Šalys bendrai spręs juos, siekdamas draugiško sutarimo.

15 straipsnis

Ši Sutartis įsigalios nuo to momento, kai Susitariančiosios Šalys praneš viena kitai apie procedūrų, reikalingų jos įsigaliojimui, atlikimą.

Sudaryta Vilniuje 2000 m. gegužės 5 d. dviem egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis. Abu tekstai turi vienodą galią.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

ŠVENTOJO SOSTO VARDU
